

upptökur av. Eg vænti, tað verður ein sera vakurfilmur um meniskju, náttúru, mentan vistfrøðiliga fyrilit og alt møgulegt annað.

- Súluveiðan var eina-standandi at uppliva. Súlan spælir ein stóran leiklut í filminum. Eg kann upp á ein máta siga, at súlan er orsök in til at siga søguna, sum annars snýr seg um Mykines og mykinesfólk, sigur Ulla.

Vælvild

Hon er sera takksom fyri tí vælvild, henni møtti, tá hon fór undir at gera filmin. Hesu ferð hevði hon tann fyrminin, at hon kudi leggja fyri í Mikinesi við at vísa teimum Gásadalsfilmin.

- Upp á tann máttan fekk eg sagt, hvør eg var, og hvat eg vil, sigur Ulla, sum letur væl at móttøkuni hon fekk. Bæði rá mykinesfólki og fólki við tilknýti til Mykines. Danska sjóverjan var eisini so beinasom at koma við einum gummibáti í sambandi við eina upptöku.

Her kann leggjast afturat, at flestu teirra, sum hava ummælt Gásadalsfilmin, hava tikið fram, at fi lmurin avspeglar álitið, fólkin, sum filmurin er um, hava á filmsleikstjóranum. Og tað vil aftur siga, at hon góð-tekur sær treytir, sum fólkin liva undir.

Áðrenn farið var undir nakrar upptökur tosaði hon alt ígjøgnum við mykinesfólk, hvat skuldi við, og hvat tey skulda lata liggja. Tey eru nógv í filminum, og hvør spælir sín leiklut.

Eingin romantikkur

- Vónandi verður hetta ein filmur, sum Føroyar kunnu fáa gleði av framyvir. Mykines er ein bygd og eitt samfelag í broyting. Mentanarsøguliga er gott at fáa nakað av tí gamla varðveitt

á filmi. Eingin má kortini skilja meg so, at eg fái fortíðina við romantiskum eygum. Okkurt var betri fyrr, men tað var sanniliga ikki stuttligt í Mykinesi, t.d. tá tuberkularnir gingu, og Neptun gekk burtur við tí úrsliti, at meginparturin av mannfólkinum í bygdini fór, sigur Ulla.

Seinastu filmsupptøkurnar vórðu gjørdar í august mánaði. Síðan hevur hon arbeitt við at fyreirka at klippa filmin. Tað er eisini stórarbeiði.

Drúgt at klippa

Aftaná nýggj ár fara tey at klippa. Tað tekur minst trýggjár mánaðir at klippa, tí tað arbeiðið má gerast væl. Ulla sigur, at hon leggur stóran dent á klippiarbeiði, og hetta arbeiðið kundi ikki byrja fyrr, tí í Danmark eru bara heilt fáir góðir klipparar, og fyrr enn eftir nýggj- ar kundi hon ikki fáa nakran teirra at arbeiða við hesum filminum.

Tað kostar nógv at gera slíkar filmar. Vanligi kostnaðurin fyri at gera dokumentarfilm sum teir hjá Statens Filmcentral er nú umleið 35.000 krónur fyri minuttin. So dyrt er tað at gera allar góðar sjónvarps-sendingar og allar dokumentarfilmur, sigur Ulla. Sjálvt við hesum prísinum verður eingin, sum ger film, ríkur, sigur Ulla, sum sjálv ikki færserliga høga løn.

Hon stríðist enn við at fáa figging til henda filmin. Nakað restar í. Størsta partin hevur Statens Filmcentral latið, síðan norðurlandski films- og sjónvarps-grunnurin, og á triðja lássi liggur eitt finnst framleiðslufelag, Kinotuoanto Oy. Síðan koma Mentanar-grunnur Føroya Løgtings, Jólamerkjagrunnurin, Føroya Sparikassi, Fossbanki,

Norðurlandahúsið, Dansk-Færøsk Kulturfond og Atlantic Airways, sum hevur stuðlað við at lata teimum ferðaseðlar og flutning av frakt bíliga.

Ætlanin var at fáa 300.000 krónur til filmin úr Føroyum. Higar til hevur hon fingið 200.000 krónur, men hon ætlar at gera eina roynd afturat.

- Nú skal hetta ikki vera nakað harmaljóð, men eg loyvi mær kortini at nevna, at vit framvegis skylda nógv pengar fyri Gásadalsfilmin. 250 túsund í lønum og 30 túsund fyri lænta útgærd. Og tá hava vit sjálv ikki enn fingið løn, sigur Ulla.

Og sleiðis er tað, sjálvt um filmurin hevur fingið heilt einastandandi mótöku, har hann hevur verið vístur. Filmurin hevur verið í nógvum londum, og Ulla

hevur fingið fleiri virðislønir fyri hann. Áhugin fyri filminum er framvegis stórur, og hvørja viku kemur onkur áheitan um at fáa filmin.

- Men eg verði ongantíð rík av hasum filminum, m.a. tí tað er torført at selja tilíkar filmar til sjónvarp í øðrum londum. Sjónvarps-støðirnar gera meira og meira sendingar í modul- um, tær eru amerikaniseraðar, og tá hóska ein tilíkur filmur ikki, sigur Ulla.

Men hon heldur kortini at tilíkur kreativir dokumentarfilmur, sum hon og fleiri onnur gera, hava framtíð.

- Tað gongur meira og meira tann vegin í Norðurlondum, bæði viðvíkjandi sjónvarpi og filminum, at tað verður samarbeið. Hetta er eitt nýtt rák, og tað við tí fyri eyga, at norðurlandski films- og sjónvarps-

grunnurin í Stokholm varð stovnaður. Tað sigur seg sjálv, at hetta er leiðin at ganga, tí norðurlond eru hvørt í sínum lagi og smátíli at hava eina filmsframleiðslu. Norðurlond noyðast at finna upp á okkurt tilíktfyri ikki at verða rend um koll av amerikanska films- og sjónvarpsidnaðinum. Eisini innanfyri EF-karmar verður roynt at samarbeiða um filmar tvørtur um landamørk fyri at styrkja europeisku mentanini móti amerikansku ávirkanini.

Íslenskur áhugi

Ulla varð í seinasta mánaði boðin at koma til Íslands á filmsstevnu við Gásadals-filminum. Hetta var ein stevna, har fleiri kreativir dokumentarfilmir vórðu vístur við endamálinum at vekja áhugin í Íslandi fyri at gera tilíkar filmar, ið ikki hava verið gjørdir seinastu nógvu árin í Íslandi.

Filmurin fekk óføra mótöku, og Ulla fekk fleiri spurningar um filmin. Hon helt tað vera stuttligt, tá ein íslendingur segði seg ikki fata, hví eingin íslendingur

Aftaná nýggj ár hevur Ulla Boje Rasmussen fingið klippara, og tá fara tey at klippa nýggja filmin. Tað fer at taka minst trýggjár mánaðir

hevði funnið uppá at siga slíka søgu, tí í Íslandi vóru minst 100 "Gásadalar".

Íslendingar gera annars fleiri spælfilmur, sjálvt um landið setur fáar pengar av til filmsframleiðslu. Men íslendingar duga so væl at finna samstarvsfelagar í øðrum norðurlondum og longuri burtur, um tað skal vera, sigur Ulla.

Og væl bert til at fara út um landamark at gera dokumentarfilm. Dokumentarfilmurin er "internationalur", soleiðis at skilja at heilt nógv filmsfólk velja at fara í onnur lond at gera filmar, sigur Ulla.

Vil læna myndir

Aftur til Mykinesfilmin.

Ulla Boje Rasmussen leitar eftir gomlum myndum at brúka í filminum. Hon kundi hugsað sær at lænt onkrar myndir, sum lýstu ræðuligu hendingina og tíðina, tá Neptun fór. Kanska eigur onkur mynd av Neptun. Eisini vildi hon fegin lænt myndir úr Mykinesi frá 20- og 30-árunum, tá nógv fólk búðu í Mykinesi. Tað kunnu vera myndir úr tákna í sambandi við fiskiskap, myndir sum vísa, at har vóru fleiri handlar ella annars lýsa bygðarlívið. Ulla sigur, at hon hevði verið sera takksom, um onkur kundi hjálpt henni við tilíkingum gomlur myndum til láns.

randi

Upptøkurnar eru sera vakrar, og filmslíðið slapp at royna seg sum bjargarmenn